

International
SOCIAL SCIENCES
STUDIES JOURNAL

SSSjournal (ISSN:2587-1587)

Economics and Administration, Tourism and Tourism Management, History, Culture, Religion, Psychology, Sociology, Fine Arts, Engineering, Architecture, Language, Literature, Educational Sciences, Pedagogy & Other Disciplines in Social Sciences

Vol:5, Issue:39
sssjournal.com

pp.3824-3832
ISSN:2587-1587

2019
sssjournal.info@gmail.com

Article Arrival Date (Makale Geliş Tarihi) 21/05/2019 | The Published Rel. Date (Makale Yayın Kabul Tarihi) 28/07/2019
Published Date (Makale Yayın Tarihi) 28.07.2019

TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN MUHASEBE MESLEĞİNE ETKİLERİ: MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA YÖNELİK BİR UYGULAMA

HEAT ISLAND AND URBANIZATION ANALYSIS BASED ON REMOTE SENSING METHODS FOR TWO DIFFERENT ZONES

Özlem TENİK

İstanbul Aydın Üniversitesi, Muhasebe ve Denetimi Bölümü, İstanbul/TÜRKİYE

Article Type : Research Article/ Araştırma Makalesi

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.26449/sss.1635>

Reference : Tenik, Ö. (2019). "Teknolojik Gelişmelerin Muhasebe Mesleğine Etkileri: Muhasebe Meslek Mensuplarına Yönelik Bir Uygulama", International Social Sciences Studies Journal, 5(39): 3824-3832.

ÖZ

Bu çalışmada, iktisadi faaliyetler sonucunda günlük hayatın ihtiyacı olarak doğan muhasebe mesleğinin teknolojik gelişmelere bağlı olarak gerçekleşen değişikliklerin etkisi üzerinde durulmaktadır. Teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleğine olan etkileri anlatılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde muhasebe mesleği tanımlanarak, Muhasebenin kavramları, fonksiyonları, muhasebede kullanılan belgeler ve muhasebe süreci açıklanmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde muhasebe mesleği unvanları üzerinde durularak Dünya'da ve Türkiye de muhasebe mesleğinin tarihi üzerinde durulmaktadır. Çalışmanın üçüncü bölümünde muhasebe mesleği ile teknoloji ilişkisi açıklanarak, Teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleğine kattığı yenilik ve etkileri üzerinde durulmuştur. Çalışmanın dördüncü bölümünde İstanbul İl'inde çalışan ve İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'na kayıtlı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlere Tez'in konusunu oluşturan teknolojinin muhasebe mesleğine olan etkisinin tespit edilmesi adına sorular yöneltilmiştir. Tez'in uygulaması olan anket bu bölümü oluşturmuştur. Bu çalışmanın asıl amacı; geçmişten günümüze kadar hayatımıza etki eden teknolojinin meslekleri de etkisi altına aldığı görülmektedir. Teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleğini nasıl etkilediği ve muhasebe mesleğinde yaşattığı sorunlar ve bu sorunların nasıl çözüleceği üzerinde durularak, mesleği icra eden ve icra edecek olan kişilere önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Mesleği, Teknolojik Gelişmeler

ABSTRACT

In this study, the effects of the changes that occur due to technological developments in the accounting profession, which is born as the need of daily life as a result of economic activities, are emphasized. The effects of technological developments on the accounting profession are explained.

In the first part of the study, the accounting profession is defined and the concepts and functions of accounting, the documents used in accounting and the accounting process are explained.

In the second part of the study, the history of accounting in the World and in Turkey are explained by emphasizing the titles of accounting.

In the third part of the study, the relationship between accounting and technology is explained and the innovations and effects of technological developments on accounting profession are emphasized.

In the fourth part of the study, questions were asked to determine the effect of the technology, which constitutes the subject of the thesis, to the public accountants working in Istanbul and registered to the Chamber of Certified Public Accountants of Istanbul. The survey, which is the application of the thesis, constitutes this section.

The main purpose of this study is to reveal that the technology, which affects our lives from the past to the present, also affects the professions. The aim of this course is to make suggestions to the people who will perform and practice

the profession by focusing on the problems that the technological developments affect the accounting profession and the problems in accounting profession and how to solve these problems.

Keywords: Accounting, accounting profession, technologic developments

1. GİRİŞ

Günümüzde dünya hızlı bir değişim ve dönüşüm süreci içerisinde. Dünya ekonomisindeki ve teknolojiye hızlı gelişim ve dönüşüm ile küreselleşmenin bir yansıması olarak işletmelerin faaliyetleri ve gerçekleştirdiği finansal işlemler eskiye nazaran çok karmaşıklaşmıştır. Bunun neticesinde yeni finansal ve politik krizler yaşanmakta, yaşanan bu krizler neticesinde ise yeni süreçler, oluşumlar ve düzenlemeler gündeme gelmiştir. Bu gelişmelerin etkisiyle, özellikle muhasebe mesleği de son yıllarda hızlı bir gelişim, değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir. Yaşanan sanayi devriminin, birbirini izleyen teknolojik gelişmelerin dev işletmelerin doğmasına yol açtığı, bunun sonucu olarak zamanla işletmelerde yönetimin bir uzmanlık haline aldığı ve bu gelişmenin de muhasebe kuramı ve uygulamasında, gelişmelerin de sağlanmasına neden olduğu belirtilmektedir.

Teknolojik gelişmeler ve değişen koşullar neticesinde muhasebe mesleği ve sistemleri de değişmektedir. Bilimin önderliğindeki teknolojik gelişmeler hayatın her alanında kendini göstermektedir. Bilim ve teknolojiye hızlı gelişmeler muhasebe biliminde de olumlu yönde etkilerini göstermiştir. Buharlı makineyle başlayan sanayileşme üretimde rekabeti artırmıştır. Bu durum da maliyet muhasebesinde önemli gelişmeleri doğurmuştur. Yine bilgisayar teknolojilerinin bir kayıt tutma etkinliği olarak muhasebede kullanılmaya başlanması, muhasebe işlemlerinin kolaylaşmasına ve gelişmesine büyük katkı sağladığı gözlemlenmektedir. Muhasebe meslek mensupları, bilgi teknolojisinin muhasebe sektöründe yaptığı ilerlemeler nedeniyle yeni beceriler kazanmaya yönelmektedirler. Kâtiplikle başlayan muhasebe mesleği son on yılda teknolojik gelişmeler neticesinde e-beyanname, e-defter, e-fatura, yeni nesil yazarkasa ve hazır beyan sistemi gibi kavramlar ile gelişmeye devam etmektedir. Teknolojik alanda yapılan gelişmeler sayesinde işletmelerin muhasebe kayıtlarının şeffaf olması muhasebecilere olan güveni artırmaktadır.

2.ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın amacı, teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleğine etkilerini ortaya koymaktır. Bu amaçla hazırlanan araştırma, muhasebe meslek mensuplarının teknolojik gelişmeler karşısında yaşadıkları sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin ortaya konulması açısından önem taşımaktadır.

Çalışmanın uygulaması için kullanılan anket ile birlikte elde edilen bulgular sonucunda muhasebe mesleğini icra etmek isteyen meslek mensuplarına yol gösterilmiş olacaktır.

Uluslararası muhasebe firmaları yüksek denetim araçlarını yüksek teknoloji neticesinde geliştirmek için yüksek harcamalar yapmaktadır. Ayrıca teknolojik gelişmeler sonucunda muhasebe mesleğinin gelecekte karşılaşılabileceği riskler ile bu riskleri değerlendirmek için dijitalleşme, bulut sistemleri gibi alanlarda çalışmalar yapmaya başlamaktadır (Fırat ve Hüseyin, 2004, 204).

Modern dünyada, sosyal değişimler, yenilikçi düşünme ve teknolojik gelişmeler ne yazık ki kaçınılmaz olmaktadır. Muhasebe mesleğinin geleceği ön görüldüğünde muhasebenin dijitalleşeceği gözlemlenmektedir. Geleneksel muhasebe düşüncesi yıkılarak barkod sistemi üzerinden hepsinin internet tabanlı olacağı görülmektedir. Muhasebe mesleğinin teknolojiye yenik düşmemesi için teknolojik alanla yaşanacak değişimler tespit edilerek bu çerçevede yeniden düzenlenerek vizyoner fikirler üretmeye başlamaktadır.

Hızla artan teknoloji sayesinde muhasebe mesleği yerini elektronik muhasebeye bırakmaktadır. Muhasebeciler bu sayede asıl görevleri ile adlandırılmaya başlanmaktadır. Yani zamanla mali müşavirler mali danışmanlık ve muhasebe kontrolü yapan kişiler olarak bilinmeye başlayacaktır. Hızla artan muhasebe mensubu sayısı ile mali müşavirler bağımsız çalışmak yerine kurumsallaşmaya başlayarak kalite odaklı çalışmaya başlayacaktır. Bu nedenle Muhasebeciler bağımsız olarak defter tutmak yerine bilgi üreten ve teknoloji ile uyumlu olarak bu bilgiyi yenileyen kişiler olacağı ön görülmektedir. Bunun sonucunda danışmanlık sağlayacağı kuruma verimli hizmet vereceği gözlemlenmektedir (URL12).

Kısaca özetlemek gerekirse aslında muhasebe teknolojik dönüşümü muhasebe uzmanlarının işini kolaylaştırmak ve daha güçlü olmaları ve danışmanlık ile stratejik karar alınmasında destek olmasını sağlamak olmaktadır. Muhasebe mesleğinin asıl konumuna geri kavuşacağı ön görülmektedir (URL12)

3.TEKNOLOJİK GELİŞMELERİN MUHASEBE MESLEĞİNE ETKİSİ

Her geçen gün teknolojinin yeni kapılar açmasıyla beraber, işletmeler uluslararası nitelik kazanarak uluslararası düzeyde ekonomik faaliyetler içerisinde yer almışlardır. Böylece işletmeler yeni ekonomik fırsatlarla karşılaşmışlardır. Bu fırsatları değerlendirmek ancak işletmelerin uluslararası nitelik kazanmalarıyla mümkün olmaktadır. Mali tabloların kullanıcıları işletme ile ilgili taraflardır. Bu kullanıcılardan biri de potansiyel yatırımcılar ve kredi verenlerdir. Bunlar ekonomik yatırım kararlarını işletmenin mali tablolarını ve diğer faktörleri dikkate alarak verirler. Ulusal ve uluslararası alandaki aynı olmayan muhasebe sistemleri sebebiyle işletmelerin mali tabloları karşılaştırılabilme özelliğini kaybederler. Bu sebeple yatırımcıların karar verme sürecinde ihtiyaç duydukları bilgilere sahip olamamaları sebebiyle yatırım kararlarının ertelenip veya iptal edilmesine neden olabilir.

Ekonomik yapı ve gelişimin doğası ve kapsamı, bir tarımdan bir imalat ekonomisine bir değişiklik olarak muhasebe sistemini de etkiler, Bu tür makinelerin amortismanı, kiralama gibi yeni muhasebe sorunları ortaya çıkaracaktır. Ülkelerin çoğunda, hizmetler artık daha önemli hale geliyor, bu nedenle marka isimleri, Şerefiye ve insan kaynakları gibi maddi olmayan duran varlıkların nasıl hesaplanacağı ile ilgili sorunlar ve çözüm birbirinden farklı. Ekonomik yapıyla ilgili bir diğer konu da enflasyondur. Enflasyon genellikle ekonomik büyüme ile ilişkilidir ve hiperenflasyonun ekonominin bir parçası olduğu muhasebe sistemleri üzerinde büyük bir etkidir, böylece tarihsel maliyet yaklaşımlarına alternatif yaklaşımlar sıklıkla kullanılır(Beckman, Brigitte, 2007: 253-294).

Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, tüm dünyada firmalar tarafından hazırlanan finansal bilgilerin şeffaflığını ve tutarlılığını artırmak için tasarlanmış bir dizi standarttır. Temel olarak bu standartlar, finansal muhasebe uygulamalarının uygulanmasındaki tarihsel değer üzerinde gerçeğe uygun değeri temel alır. Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nın gelişimine baktığımızda, başlangıçta "Uluslararası Muhasebe Standartları" olarak yayınlanmıştır. Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (IASC), Uluslararası Muhasebe Standartları'nı hazırlayan kuruluştur. Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi'nin oluşumu 1966'ya uzanıyor. Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi 1967 yılında muhasebeciler tarafından Uluslararası Çalışma Grubu adıyla oluşturuldu. Daha sonra Kanada, İngiltere ve ABD'deki stoklar için karşılaştırmalı muhasebe uygulamaları üzerine ilk çalışmasını yayınladı ve bazıları 1968'de dağılmadan önce Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi tarafından erken standartlarda kullanılan 20 çalışma daha yaptı. Ancak 1973'te Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi, Avustralya, Kanada, Fransa, Almanya, Japonya, Meksika, Hollanda, Birleşik Krallık/İrlanda ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki profesyonel muhasebe organlarının temsilcileri tarafından Londra'da kuruldu (Gray, 1980: 64-76).

Dünya standartlarının geliştirilmesi ve uygulanmasında yer alan en güçlü kuruluşlardan birinin desteği olmadan Uluslararası Muhasebe standardını hazırlamak ve tamamlamak imkânsız olacağından, Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu ve Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi uluslararası standartların hazırlanması için harekete geçti. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu, 80'den fazla ülkeden Menkul Kıymetler düzenleyicilerinden oluşan bir kuruluştur. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu ana hedefleri, evrensel Muhasebe Standartları üzerinde uluslararası fikir birliği geliştirmek ve teşvik etmek, yatırımcıların gerekli standartlarla korunmasını sağlamak ve bu standartların uygulanması ve devam ettirilmesi için çalışmaktır. 1995'te Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi, Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu ile çekirdek standartları 1999'a kadar tamamlamayı kabul ederek, Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu Örgütü çekirdek standartlar başarıyla tamamlanırsa, Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonu Örgütü sınır ötesi teklifler için Uluslararası Muhasebenin onaylaması amacıyla gözden geçireceğini belirtti (Whittington, 2000: 399-413).

- Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi standartları, kapsamlı, genel kabul görmüş bir muhasebe temelini oluşturan temel bir muhasebe bildirisi kümesini içermelidir;
- Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi standartları yüksek kalitede olmalıdır; karşılaştırılabilirliğe, şeffaflığa neden olmalı ve açıklama sağlamalıdır
- Ve Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi standartları titizlikle yorumlanmalı ve uygulanmalıdır.

AK, Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi ve Uluslararası Menkul Kıymetler Örgütü Komisyonları arasındaki anlaşmayı destekledi ve Uluslararası Muhasebe Standartları Avrupa Birliği (AB) çok uluslu şirketler tarafından takip edilmesi gerektiği sonucuna vardı. Doksanlı yılların ortalarına kadar, Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi, ABD ve İngiltere gibi büyük gelişmiş ülkelerden gelen ulusal

düzenleyicilerle, borsalarında birçok yabancı listeye sahip olan ve ses, karşılaştırılabilir finansal bilgi üretmek için bilinen başarılı bir ilişkiye sahip değildi. Büyük ülkeler arasındaki çatışma, Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi uyumlu uluslararası muhasebe standartlarının hazırlanmasında daha başarılı olmasını engelledi. Ayrıca Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesinin yapısı yavaşlamada kritik bir rol oynamaktadır. Çünkü organizasyon, teknik uzmanlık, üyelerinin bağımsızlığı ve karar verme organının temsiliyeti olarak tanımlanan küresel bir standart ayarın gerekli gerekliliklerinden yoksun kalmıştır(Hellman, 1993: 495- 530).

Yeniden yapılanma programının bir parçası olarak, Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi kurulu 2001 yılında yeni bir anayasayı onayladı. Yeni kurulan Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB), Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesinden, Uluslararası Muhasebe Standartlarını belirleme sorumluluğunu devraldı. Yeni Kurul ilk toplantısını yaptı, mevcut Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ve standartlar yorumlama Komitesi'nin (SIC) yorumlarını kabul etti ve gündemini ve diğer konuları tartıştı. 2002 yılında, Avrupa, banka ve sigorta şirketleri de dahil olmak üzere tüm borsa şirketlerini, konsolide hesaplarını 2005 yılından itibaren Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu uyarınca hazırlamak için gerekli düzenlemeleri kabul etmiştir (Belkaoui, A.R., 1994: 127).

Türkiye ile Batı arasındaki ekonomik ve siyasi ilişkiler nedeniyle Türkiye Muhasebe ortamı çoğunlukla Batı ülkelerinden etkilenmiştir. 1850'de yürürlüğe giren ilk ticaret kanunumuz, Fransız Ticaret Kanununun bir çevirisidir ve o yıllarda baskın Fransız etkisinin bir kanıtıdır. Bu, Türkiye'deki ilk muhasebe yönetmeliğini oluşturdu (Bilginöglü, 1988: 15). 20. yüzyılın başından itibaren, ticaret imtiyazlarının sona ermesi nedeniyle Türkiye ile Avrupa arasında Almanya ile ticaret ilişkileri artmaktadır. Birinci Dünya Savaşı yıllarında yaşanan tarihsel ve politik gelişmeler ve yabancı üretim kuruluşlarının Almanlar tarafından işletilmesi, Türkiye'deki ekonomik çevre üzerinde güçlü bir Alman etkisine yol açmıştır. Türkiye Cumhuriyeti 1923'te doğduktan sonra, muhasebe uygulamalarını düzenleyen Alman Ticaret ve şirket yasalarına dayanan ikinci bir Ticaret Kanunu yürürlüğe girmiştir (Mugan & Akman, 2005:9). Özel sermaye sınırlı olduğu için, ulusal girişimcilerin sektördeki performansı yetersizdi. Bu nedenle devlet, sanayileşme üzerinde artan bir etkiye sahip olmayı amaçlayan büyük işletmelerin yaratılmasıyla ekonomi üzerinde öncü bir rol üstlendi. Bu kurulan ve işletilen devlet şirketleri "Devlet ekonomik İşletmeleri" olarak adlandırıldı ve Alman nüfuzu Devlet ekonomik İşletmeleri üzerinde çok açıktı çünkü Alman şirketlerinden kamulaştırma araçlarıyla elde edildi (Alp & Ustundag, 2007:6).

Ayrıca, 1930'ların sonlarında Türkiye, Türk üniversitelerinde çeşitli alanlardaki Alman akademisyenleri ağırladı. Sonuç olarak, devlet İktisadi teşebbüslerinin mali ve Maliyet muhasebesi uygulamaları ve ziyaret eden Alman profesörlerin eğitimi, özel şirketlerde muhasebe uygulamalarına ilişkin kuralları belirlemiştir (Bilginöglü, 1988: 15).

1950'li yıllardan itibaren Türkiye daha liberal politikaları takip etmeye başlamış ve 1957'de Türkiye'nin o zamandan beri kullandığı Ticaret Kanunu ile yürürlüğe girmiştir. 1959'da Türkiye Avrupa Birliği üyeliğine başvurmuştur ve müzakereler devam etmektedir. Muhasebe ve denetim ile ilgili AB direktifleri Türkçe 'ye çevrilmiş olsa da, hükümet tarafından bunları Türk muhasebe kuralları ve yönetmeliklerine entegre etmek için herhangi bir işlem yapılmamıştır.

1960'lardan başlayarak, Türkiye Amerikan sisteminin ağır etkisi altındaydı. Çeşitli alanlarda eğitim görmüş ve mezun yabancı ülkelerde derece özellikle ABD takip eden başarılı kişilerin Türkiye'ye geri dönmüştür ve muhasebe sistemi (Mugan Ve Akman, 2005:10) Amerikan sisteminden veya Anglo Sakson sisteminden etkilenmiştir. Ayrıca, "Devlet ekonomik işletmelerinin yeniden düzenlenmesi Komitesi" tarafından "Devlet ekonomik işletmeleri " için geliştirilen tekdüze muhasebe sistemi, bu etki üzerinde ortak bir etkiye sahiptir (Alp & Ustundag, 2007:7).

1980'lerin başında, sermaye piyasalarının kurulması gerekliliği nedeniyle, 1981 yılında 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu Resmi Gazete 'de yayımlanarak Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) ana düzenleyici organı doğdu. Sermaye Piyasası Kanununun ardından 1984 yılında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) Kanunu kuruldu, ancak 1986 yılına kadar yürürlüğe girmedi. Sermaye piyasaları ve borsanın kuruluşu ile ilgili bu gelişmeler yabancı yatırımların artmasına yol açmıştır. Ortak girişimler veya satın almalar biçimindeki Yabancı Yatırımlar, Türkiye'de "büyük sekiz" muhasebe firmasının oluşmasına neden olan daha gelişmiş muhasebe ve denetim uygulamalarına yönelik bir talep artırdı (Mugan & Akman, 2005:11).

Türkiye'nin ilk genel kabul görmüş muhasebe standartları Sermaye Piyasası Kanunu tarafından 1989 yılında Sermaye Piyasası Kanunu Seri: XI No: 1 tebliğiyle hazırlanmıştır. Bu kurallar hala halka açık

şirketler, borsa şirketleri, sigorta şirketleri, bankalar ve aracılık firmaları için uygulanmaktadır ve onlar biraz Uluslararası Muhasebe Standartlarına dayanmaktadır. 1992 yılında, Maliye Bakanlığı muhasebe ilkeleri ve tüm şirketler tarafından kullanılacak muhasebe tekdüzen bir grafik hazırlanmıştır. Bu kurallar seri: I Tebliği'nde 26 Aralık 1992 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak Ocak 1994'e kadar yürürlüğe girmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, çeşitli şirketler için finansal raporlama halen Maliye Bakanlığı'nın 1992 sayılı Yönetmeliği, Sermaye Piyasası Kanunu kuralları, Ticaret Kanunu ve usul vergi Kanunu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Merkez Bankası yönetmelikleri (Mugan & Akman, 2005:13) tarafından düzenlenmektedir. Muhasebe uygulamalarındaki tüm şirketleri kapsayan bir standardizasyonun sağlanamaması, Ticaret Kanunu'na uygun olarak hazırlanan "ticari açıklama", vergi yasalarına uygun olarak hazırlanan "mali tablo" ve Sermaye Piyasası Kanunu 'nun gerekliliklerine uygun olarak hazırlanan açıklama gibi tek bir işletme için birden fazla finansal tabloların hazırlanmasına yol açmıştır (Alp & Ustundag, 2007:8).

4.ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Güvenilirlik İstatistiği	
Cronbach's Alpha	N of Items
,915	35

Çizelge 5.2: Cinsiyet

	Frekans	Yüzde
Kadın	180	46,9
Erkek	204	53,1
Toplam	384	100

Çizelge 5.2'e göre araştırmaya katılan örneklem grubunun 204'ü (%53, 1) erkek, 180'i (%46,9) kadındır.

Çizelge 5.3: Yaş

	Frekans	Yüzde
18-25	17	4,4
26-35	161	41,9
36-44	127	33,1
45-54	61	15,9
55 ve üzeri	18	4,7
Toplam	384	100,0

Çizelge 5.3'e göre araştırmaya katılan örneklem grubunun; 17'si (%4,4) 18-25 yaş arası, 161'i (%41,9) 26-35 yaş arası, 127'si (%33,1) 36-44 yaş arası, 61'i (%15, 9) 45-54 ve 18'i (%4, 7) 55 yaş ve üzeri bireylerden oluşmaktadır.

Çizelge 5.4: Eğitim

	Frekans	Yüzde
Lisans	228	59,4
Yüksek Lisans	129	33,6
Doktora	27	7,0
Toplam	384	100,0

Çizelge 5.4'te görüldüğü üzere araştırmaya katılan örneklem grubunun 228'i (%59,4) lisans, 129'u (%33,6) yüksek lisans, 27'si (%7,0) doktora düzeyde eğitim görmüştür.

Çizelge 5.5: Tecrübe

	Frekans	Yüzde
0-3 yıl	24	6,3
4-7 yıl	67	17,4
8-11 yıl	73	19,0
12-15 yıl	52	13,5
16 yıl- üzeri	168	43,8
Toplam	384	100,0

Çizelge 5.5'de görüldüğü üzere araştırmaya katılan örneklem grubunun 24'ü (%6,3) 0-3 yıl, 67'si (%17,4) 4-7 yıl, 73'ü (%19,0) 8-11 yıl, 52'si (%13,5) 12-15 yıl, ve 168'i (%43,8) 16 yıl ve üzeri iş tecrübesine sahiptir.

Muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeye bakış açılarına ilişkin bulgular**Çizelge 5.6:** Evrak Yükümlülüğü

		Frekans	Yüzde
Evrak Yükümlülüğü	Kesinlikle katılmıyorum	54	14,1
	Katılmıyorum	73	19,0
	Kararsızım	18	4,7
	Katılıyorum	162	42,2
	Kesinlikle katılıyorum	77	20,1
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.6 'da de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 54'ü (% 14,1) kesinlikle katılmıyorum, 73'ü (% 19,0) katılmıyorum, 18'i (% 4,7) kararsızım, 162'si (% 42, 2) katılıyorum ve 77'si (% 20,1) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 42,2) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.7: Güvenlik Sorunları

		Frekans	Yüzde
Güvenlik Sorunları	Kesinlikle katılmıyorum	6	1,6
	Katılmıyorum	60	15,6
	Kararsızım	59	15,4
	Katılıyorum	202	52,6
	Kesinlikle katılıyorum	57	14,8
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.7'de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 6'sı (%1,6) kesinlikle katılmıyorum, 60'ı (% 15,6) katılmıyorum, 59'u (%15,4) kararsızım, 202'si (% 52,6) katılıyorum ve 57'si (% 14,8) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 52,6) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.10: Muhasebe mesleğinin Alanı

		Frekans	Yüzde
Muhasebe mesleğinin Alanı	Kesinlikle katılmıyorum	23	6,0
	Katılmıyorum	62	16,1
	Kararsızım	50	13,0
	Katılıyorum	198	51,6
	Kesinlikle katılıyorum	51	13,3
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.10'da da görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 23'ü (% 6,0) kesinlikle katılmıyorum, 62'si (% 16,1) katılmıyorum, 50'si (%13,0) kararsızım, 198'i (%51,6) katılıyorum ve 51'i (%13,3) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 51,6) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.13: Şirket Masrafları

		Frekans	Yüzde
Şirket Masrafları	Kesinlikle katılmıyorum	34	8,9
	Katılmıyorum	154	40,1
	Kararsızım	28	7,3
	Katılıyorum	128	33,3
	Kesinlikle katılıyorum	40	10,4
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.13'de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 34'ü (% 8,9) kesinlikle katılmıyorum, 154'ü (% 40,1) katılmıyorum, 28'i (%7,3) kararsızım, 128'i (%33,3) katılıyorum ve 40'ı (% 10,4) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılmıyorum (% 40,1) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.14: Hata ve Hile

		Frekans	Yüzde
Hata ve	Kesinlikle katılmıyorum	19	4,9
	Katılmıyorum	50	13,0
	Kararsızım	41	10,7
	Katılıyorum	208	54,2

Hile	Kesinlikle katılıyorum	66	17,2
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.14’de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 19’u (% 4,9) kesinlikle katılmıyorum, 50’si (% 13,0) katılmıyorum, 41’i (%10,7) kararsızım, 208’i (%54,2) katılıyorum ve 66’sı (% 17,2) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 54,2) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.15: Kayıtdışı Ekonomi

		Frekans	Yüzde
Kayıtdışı Ekonomi	Kesinlikle katılmıyorum	16	4,2
	Katılmıyorum	53	13,8
	Kararsızım	54	14,1
	Katılıyorum	215	56,0
	Kesinlikle katılıyorum	46	12,0
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.15’de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 16’sı (% 4,2) kesinlikle katılmıyorum, 53’ü (% 13,8) katılmıyorum, 54’ü (%14,1) kararsızım, 215’i (%56,0) katılıyorum ve 46’sı (% 12,0) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 56,0) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.16: Yasa dışı Teklif

		Frekans	Yüzde
Yasa dışı Teklif	Kesinlikle katılmıyorum	18	4,7
	Katılmıyorum	69	18,0
	Kararsızım	81	21,1
	Katılıyorum	169	44,0
	Kesinlikle katılıyorum	47	12,2
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.16’da da görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 18’i (% 4,7) kesinlikle katılmıyorum, 69’u (% 18,0) katılmıyorum, 81’i (%21,1) kararsızım, 169’u (%44,0) katılıyorum ve 47’si (% 12,2) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 44,0) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.21: Emek, maliyet, zaman tasarrufu

		Frekans	Yüzde
Emek, maliyet, zaman tasarrufu	Kesinlikle katılmıyorum	24	6,3
	Katılmıyorum	75	19,5
	Kararsızım	72	18,8
	Katılıyorum	156	40,6
	Kesinlikle katılıyorum	57	14,8
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.21’de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 24’ü (% 6,3) kesinlikle katılmıyorum, 75’i (% 19,5) katılmıyorum, 72’si (% 18,8) kararsızım, 156’sı (%40,6) katılıyorum ve 57’si (% 14,8) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 40,6) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.22: Konum

		Frekans	Yüzde
Konum	Kesinlikle katılmıyorum	28	7,3
	Katılmıyorum	89	23,2
	Kararsızım	105	27,3
	Katılıyorum	126	32,8
	Kesinlikle katılıyorum	36	9,4
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.22 ’de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 28’i (% 7,3) kesinlikle katılmıyorum, 89’u (% 23,2) katılmıyorum, 105’i (% 27,3) kararsızım, 126’sı (%32,8) katılıyorum ve 36’sı (% 9,4) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 32,8) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.24: Mesleğin Bitimi

		Frekans	Yüzde
Mesleğin Bitimi	Kesinlikle katılmıyorum	52	13,5
	Katılmıyorum	143	37,2
	Kararsızım	68	17,7
	Katılıyorum	88	22,9
	Kesinlikle katılıyorum	33	8,6
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.24 'de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 52'si (%13,5) kesinlikle katılmıyorum, 143'ü (% 37,2) katılmıyorum, 68'i (% 17,7) kararsızım, 88'si (%22,9) katılıyorum ve 33'ü (% 8,6) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılmıyorum (% 37,2) şeklinde cevaplamıştır.

Çizelge 5.25: İçli-Dışlı

		Frekans	Yüzde
İçli-Dışlı	Kesinlikle katılmıyorum	13	3,4
	Katılmıyorum	9	2,3
	Kararsızım	57	14,8
	Katılıyorum	235	61,2
	Kesinlikle katılıyorum	70	18,2
	Toplam	384	100,0

Çizelge 5.25'de de görüldüğü üzere örneklem grubu bu soruya, 13'ü (%3,4) kesinlikle katılmıyorum, 9'u (% 2,3) katılmıyorum, 57'si (% 14,8) kararsızım, 235'i (%61,2) katılıyorum ve 70'i (% 18,2) kesinlikle katılıyorum şeklinde cevap vermiştir. Örneklem grubu bu soruya ağırlıklı olarak katılıyorum (% 61,2) şeklinde cevaplamıştır.

5. SONUÇ

Bu çalışmanın konusunu, teknolojiye yaşanan gelişmelerin muhasebe mesleğine olan etkisi ve meslek mensuplarının ne kadar etkilendiği oluşturmaktadır. Ayrıca diğer mesleklerde olduğu gibi teknolojik gelişmelerin muhasebe mesleğini de etkileyerek her geçen gün önemini artırdığı bunun sonucunda da muhasebe mesleğini devam ettirmek isteyen meslek erbaplarının kendilerini teknolojiye ayak uydurma çalışmaya başlamıştır. Bu çalışmada Muhasebecilerin düşüncelerini ortaya koyarak sorunun cevaplarını ve Teknolojinin getirdiği olumlu-olumsuz etkilere muhasebecilerin nasıl adapte olacağı yönünde öneriler ortaya konulmaktadır. Muhasebe, ticaretin bulunması ile insanların borç-alacak ilişkisini incelemek için ihtiyaç duyması sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu nedenle muhasebe mesleği başlarda eli kalem tutan herkes tarafından yapılabilen bir meslekten ticaretin bulunmasıyla 1989 yılında Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavir olarak ilk unvanını alarak resmi kimliğine kavuşmuştur. Muhasebe mesleği zamanla ekonomik, sosyal, finansal ve teknolojik alanlarda yaşanan gelişmeler neticesinde değişiklikler nedeniyle hızla önemini artırarak günümüzdeki konumuna gelmiştir.

Çalışmamda muhasebe mesleği üzerinde durulmuş, Dünya'da ve Türkiye de muhasebe mesleğinin tarihi aktarılmıştır. Teknolojik gelişmeler sonucunda muhasebe mesleğinde yaşanan değişiklikler kronolojik sırası ile anlatılmaktadır.

Ankete dayalı yapılan araştırmada öncelikle teknolojinin muhasebe mesleğine yaşattığı değişiklikler genel hatları ile meslek mensuplarına sorularak meslek mensuplarının düşünceleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Anket de bahsedilen teknolojinin getirdiği değişikliklerden yüksek oranla meslek mensuplarının katılma düzeyleri, aşağıdaki şekilde tespit edilmiştir.

Dijitalleşme nedeni ile yapılan değişikliklerin meslek mensupları için güvenlik sorunlarını artırdığı ancak yine dijitalleşme ile birlikte muhasebe meslek mensuplarına yönelen yasa dışı tekliflerin en aza indirildiği ve bunun sonucunda da hata ve hile oranlarının azalması ile kayıt dışı ekonominin de azaldığı savunulmuştur. Ayrıca dijitalleşme ile verilerin elektronik ortamda tutulmasının defter de tutulmasından daha güvenli olduğu savunulmaktadır.

Dijitalleşmenin meslek mensuplarının kendilerine ailelerine harcadığı zamanı artırmadığı ancak meslek mensuplarının iş performanslarını ve iş verimliliğini artırarak iş hayatlarının kolaylaştığı, muhasebe süreçlerinin kolaylaştığı bunun sonucunda da emek, maliyet ve zaman tasarrufu sağladığı görülmektedir.

Ayrıca teknolojik gelişmeler sonucunda yapılan değişiklikler nedeniyle Meslek mensupları internet tabanlı program kullanarak verilerine elektronik ortamda tutarak saklamakta, beyannamelerini elektronik ortamda düzenleyerek vermekte ve elektronik ortamda tutulan verilere, el ile tutulan verilere ulaşmaktan daha kolay ulaşabilmektedir. Böylelikle verilerin elektronik ortamda tutulması muhasebecilerin işini kolaylaştırmakta ve bunun sonucunda muhasebe meslek mensuplarının alanı genişleyerek yorum ve analiz konusunda da bilgi sağlayabilmektedir.

Bu nedenle muhasebe meslek mensupları teknolojiyi düzenli yani şuan ve gelecekte kullanacaklarını belirterek, teknoloji ile içli-dışlı olmaları gerektiğini düşünmekte çünkü muhasebenin teknolojik yeniliklere açık olduğunu muhasebe bilmeyenlerin muhasebe süreçlerini teknoloji ile öğrenmenin daha kolay olduğunu ve dijitalleşmenin meslek mensupları için yararlı olduğunu savunmaktadır. Ankete katılan meslek mensupları teknolojinin muhasebe mesleğini bitirmeyeceğini teknolojinin muhasebenin alanını genişleteceğini savunmaktadır.

KAYNAKÇA

- Aisbitt, S. (2006). Assessing the effect of the transition to IFRS on equity: the case of the FTSE 100. *Accounting in Europe*, 3:117-133.
- Ayanoğlu, Figen,: "Muhasebenin Kalitesinin arttırılmasında ders programlarının önemi: Türkiyede bir inceleme",9/1 :s 115-136,2007
- Bilginoglu F. (1988). Muhasebe Organizasyonu. İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü No: 54.
- Alp A. and Üstündağ S. (2007). Financial reporting transformation: Experience of Turkey. *Critical Perspectives on Accounting*, Early Manuscript
- Mugan, C.Ş. and Akman N. (2005). Convergence to International Financial Reporting Standards: The case of Turkey. *International Journal of Accounting, Auditing and Performance Evaluation*, 2(1):127-139
- Belkaoui, A. R. (1994). *International & Multinational Accounting*.
- Beckman, Judy K., Brandes, Christina and Eierle, Brigitte (2007). German reporting practices: An analysis of reconciliations from German commercial code to IFRS or US GAAP. *Advances in International Accounting*, Vol.20:253-294
- Fırat, Hüseyin (2004), "Globalleşmenin Ülkemiz Muhasebe Mesleğine Yarattığı Fırsatlar", Türkiye Muhasebe Denetim Sempozyumu, No: 49, s.204
- Gray, S.J. (1980). The impact of international accounting differences from a security analysis perspective: some European evidence. *Journal of Accounting Research*, Spring: 18(1):64-76.
- Hellman, N. (1993). A comparative analysis of the impact of accounting differences on profits and return on equity. *European Accounting Review*, 2(3):495-530
- Whittington, M. (2000). Problems in comparing financial performance across international boundaries: A case study approach. *The International Journal of Accounting*, 35(3): 399-413
- URL12: (<https://birendustrimuhendisi.com/blog/yarinin-isletmelerinin-muhasebe-uzmanlarindan>)